

Sygn. akt I C 408/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Włodarczyk

Protokolant: Magdalena Adamus

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2018 r. w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. P.

przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W.

o zapłatę

1) oddala powództwo;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego 5.417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych z tytułu kosztów procesu;

3) przyznaje adwokatowi J. Ć. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Częstochowie wynagrodzenie z tytułu pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w wysokości 4.428 (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem) złotych, w którym zawarty jest podatek od towarów i usług w wysokości 828 (osiemset dwadzieścia osiem) złotych.

Sygnatura akt I C 408/17

UZASADNIENIE

Powód Z. P. w pozwie z 23 sierpnia 2017 r., wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. 150.000 zł. W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwanym umowę dostarczania telewizji, telefonii i internetu. Pozwany skierował do powoda montera, który wykonał montaż instalacji odbiorczej. Montaż został wykonany źle, monter uszkodził mieszkanie. Ponadto niegrzecznie odnosił się do powoda. Powód zdenerwował się i w ten sposób pogorszyło się jego zdrowie. Łącznie z tytułu odszkodowania za uszkodzenie mienia w mieszkaniu i zadośćuczynienie za wyrządzoną krzywdę przez złe zachowanie montera, powód domagał się wskazanej w pozwie kwoty 150.000 zł.

W piśmie z 7 listopada 2017 r. powód sprecyzował, że wadliwe wykonanie usługi montażu miało miejsce 12 sierpnia 2017 r. Żądana kwota 150.000 zł to odszkodowanie z tytułu szkód wyrządzonych w mieszkaniu podczas montażu, oraz zadośćuczynienie z tytułu krzywdy doznanej na skutek dyskomfortu psychicznego wynikającego z wadliwej pracy montażysty, odczuwanego w związku z tym stresem i wywołanego rozstroju zdrowia.

W piśmie z 1 grudnia 2017 r. powód wskazał, że na dochodzoną kwotę 150.000 zł składają się odszkodowanie w wysokości 70.000 zł i zadośćuczynienie 80.000 zł.

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu. Pozwany zarzucił, że powód nie udowodnił wysokości żądania. Powołał się na art. 429 k.c. wyjaśniając, że pozwany zlecił wykonanie

usługi montażu podmiotowi zewnętrznemu, który profesjonalnie zajmuje się świadczeniem tego rodzaju usług. Pozwany nie ponosi zatem odpowiedzialności za ewentualne szkody wyrządzone powodowi przy montażu. Ponadto pozwany zadeklarował wobec powoda usunięcie ewentualnych szkód gdy zakończy się zainicjowane przez powoda postępowanie wywołane złożeniem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

1. Ustalenia faktyczne.

W sprawie było niesporne:

W dniu 9 sierpnia 2017 r. powód korzystając z infolinii pozwanego (...) S.A., zawarł na odległość umowę o świadczenie usługi (...) w zakresie dostarczania internetu, telewizji i telefonii. Tą samą drogą uzyskał informację, że zgłosi się do niego monter, który przygotuje w mieszkaniu powoda instalację niezbędną do korzystania z zakupionych usług. Usługa montażu została zlecona na 12 sierpnia 2017 r. Pozwany zlecił wykonanie instalacji w mieszkaniu powoda firmie (...) spółce z o.o. w G.. Pozwany zawarł 14 lipca 2015 r. z tą spółką umowę ramową na utrzymanie, konserwację i eksploatację sieci (...) Zgodnie z umową za szkody powstałe podczas wykonywania prac będących przedmiotem umowy, odpowiedzialność ponosi wykonawca (§ 9 ust. 1). Spółka (...) zleciła wykonanie usługi montażu firmie (...). W jej imieniu fizycznie prace monterskie wykonywał S. G. (1), zatrudniony w firmie (...). Firma (...) od lat świadczy tego typu usługi monterskie przy instalacjach internetowych, telewizyjnych i telefonicznych. S. G. (1) wykonuje takich montażu kilka dziennie. Podczas wykonywania usługi u powoda spadła półka.

Dowód: umowa z 9 sierpnia 2017 r.–k. 8-9, umowa z 14 lipca 2015 r.–k. 90-93, zeznania świadka S. G. (1)-k. 99-100, zeznania powoda–k. 100-101.

Powód w dniu 17 sierpnia 2017 r. zgłosił na I Komisariacie Policji w C. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na swoją szkodę przy wykonywaniu usługi montażu. Uszkodzenie mienia miało polegać na wywierceniu dziury w ścianie i uszkodzeniu ściany o średnicy ok. 15 cm.

Dowód: zaświadczenia z I Komisariatu Policji –k. 4-5.

W dniu 20 września 2017 r. doradca klienta firmy (...) wystosowała do powoda pismo informujące o uznaniu reklamacji w zakresie zniszczonego mienia podczas wykonywania usługi montażu, informując, że zagipsowanie dziur oraz usunięcie kabla będą możliwe po zakończeniu postępowania policyjno-prokuratorskiego.

Dowód: pismo z 20 września 2017 r. –k. 49.

2. Ocena dowodów.

W zasadzie wszystkie istotne okoliczności faktyczne były niesporne między stronami. Niesporne było, iż powód zawarł z pozwanym umowę z 9 sierpnia 2017 r., oraz że to pozwany zlecił wykonanie montażu instalacji odbiorczej spółce (...). Zlecenie wykonania montażu instalacji firmie zewnętrznej odbywało się poza wiedzą powoda. Pozwany nie informował go kto fizycznie wykona montaż. Niesporne było także, że fizycznie montaż instalacji został wykonany przez S. G. (1) z firmy (...), która była podwykonawcą spółki (...). Firma (...) od lat trudni się świadczeniem usług montażu tego rodzaju instalacji odbiorczych, a sam S. G. wykonuje takich prac kilka dziennie. Sąd nie kwestionował w tym zakresie zeznań powoda oraz świadka S. G., ponieważ jak już wskazano dotyczyły okoliczności niespornych. Powód nie przeczył także temu, że pozwanego od 2015 r. łączy umowa ze spółką (...), na podstawie której (...) zleca wykonywanie montażu instalacji w lokalach swoich klientów.

Sporne w sprawie było tylko to jaką wartość ma naprawa uszkodzeń w mieszkaniu powoda, do których doszło podczas montażu, oraz czy powód w wyniku wykonywania montażu doznał krzywdy, której rekompensata wymaga zadośćuczynienia. To, że doszło do pewnych uszkodzeń w lokalu także nie było sporne, świadek S. G. przyznał, że spadła mu półka, gdy wykonywał usługę. Wobec podniesienia przez pozwanego zarzutu braku legitymacji biernej, w pierwszej kolejności należy odnieść się do tej kwestii.

3. Ocena prawna.

Pozwany powołał się na przepis art. 429 k.c., jako podstawę zwolnienia się od ewentualnej odpowiedzialności odszkodowawczej. Powierzający wykonanie czynności drugiemu poniesie odpowiedzialność na podstawie w/w przepisu, jeżeli spełnione są następujące przesłanki: 1) podmiot ten powierzył wykonanie czynności innej osobie, dokonując niewłaściwego wyboru (wina w wyborze); 2) poszkodowanemu została wyrządzona szkoda; 3) sprawcą szkody jest wykonawca czynności, który wyrządził szkodę, przy wykonywaniu powierzonych mu czynności. Wina w wyborze polega na postawieniu powierzającemu zarzutu, że w określonej sytuacji, w jakiej dokonywał powierzenia wykonania czynności, dokonał niewłaściwego wyboru: powinien wybrać lepszego wykonawcę albo zrezygnować z powierzenia czynności drugiemu. Zarzut ten najczęściej przybiera postać zachowania nieumyślnego, polegającego na niedołożeniu należytej staranności przy wyborze podmiotu, któremu zostało powierzone wykonanie czynności. Zaniebdania mogą dotyczyć zaniechania sprawdzenia wiedzy i umiejętności fachowych danej osoby, jej doświadczenia profesjonalnego i życiowego, cech osobistych, kondycji fizycznej i psychicznej czy predyspozycji psychofizycznych, niezbędnych do wykonania danej czynności. Przepis art. 429 k.c. konstruuje wzruszalne domniemanie winy w wyborze powierzającego, obciążając go koniecznością wskazania okoliczności ekskulpujących. Wzruszenie domniemania jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy znany jest bezpośredni sprawca szkody; jego anonimowość wyłącza możliwość ekskulpacji powierzającego. Odpowiedzialność powierzającego nie zachodzi, jeżeli powierzył on wykonanie czynności profesjonalistom, a więc „osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności”. Profesjonalistą jest osoba fizyczna, prawna albo jednostka organizacyjna, o której stanowi art. 33¹ k.c., prowadząca zawodowo taką działalność, która swoim zakresem obejmuje czynność powierzoną do wykonania sprawcy szkody.

W niniejszej sprawie pozwany skutecznie wzruszył domniemanie winy w wyborze wykazując, że powierzył wykonanie usługi montażu profesjonalistom, który zawodowo trudni się wykonywaniem tego rodzaju czynności. Pozwany powierzył montaż instalacji w mieszkaniu powoda spółce (...), która zajmuje się utrzymaniem sieci należących do spółki (...). Spółka (...) zaś powierzyła wykonanie usługi firmie (...), która także od lat zajmuje się wykonywaniem instalacji odbiorczych sieci internet, telewizyjnych i telefonicznych. Obalenie domniemania winy w wyborze sprawiło, iż pozwany wykazał, że nie ponosi odpowiedzialności za ewentualną szkodę majątkową i niemajątkową powstałą przy wykonywaniu instalacji w domu powoda. Pozwany nie ma zatem legitymacji bierniej w tym procesie. Odpowiedzialność pozwanego mogłaby wystąpić tylko wówczas, gdyby powód wykazał, że pozwany dopuścił się własnego deliktu (art. 415 k.c.), jednak taka sytuacja nie wchodzi w grę w tej sprawie. Powód na nią się nie powoływał.

Fakt wykazania przez pozwanego, że nie ponosi winy w wyborze uzasadnił oddalenie wniosków dowodowych powoda o dopuszczenie dowodu z oględzin mieszkania powoda, z opinii biegłego, który oszacuje wartość zniszczeń w mieszkaniu, oraz zeznań świadka T. P., który miał opisać stan mieszkania po wykonaniu usługi montażu. Dowody te należałoby przeprowadzić gdyby proces toczył się przeciwko podmiotowi biernie legitymowanemu w sprawie.

W końcowym stanowisku pełnomocnik z urzędu powoda wskazywał na pismo z 20 września 2017 r., w którym pozwany informował powoda o uznaniu reklamacji w zakresie zniszczonego mienia, deklarując gotowość zagipsowania dziur i usunięcia kabla, po zakończeniu postępowania prowadzonego przez policję. Pismo to nie oznacza iż pozwany zrezygnował z zarzutu, iż nie ponosi winy w wyborze. W piśmie mowa jest o uznaniu reklamacji. Powód zawarł umowę z pozwanym, a nie spółką (...), czy firmą (...). Jednym z elementów umowy było wykonanie usługi montażu. Reklamację dotyczącą wykonania tego elementu umowy powód mógł zgłosić tylko firmie (...), czyli drugiej stronie umowy. Uznanie reklamacji oznacza tylko tyle, że pozwany przyznał, że przy wykonywaniu montażu doszło do uszkodzenia mienia i zadeklarował wolę usunięcia szkód w naturze tj. zagipsowania otworów w ścianie i usunięcie kabla. Pozwany nie uznał więc roszczeń pieniężnych, odszkodowawczych. Uznanie roszczenia mogłoby mieć miejsce tylko wówczas, gdyby oświadczenie tej treści złożyła osoba uprawniona do dokonania takiej czynności w imieniu pozwanego. Pismo z 20 września 2017 r. zostało podpisane przez doradcę klienta z firmy (...), a nie przez osobę upoważnioną do składania w imieniu pozwanego oświadczeń woli w zakresie dochodzonych przez powoda roszczeń. Pismo to zostało sporządzone zanim pozwany dowiedział się o roszczeniu powoda dochodzonym w pozwie. Doręczenie odpisu pozwu pozwanemu

zarządzono 5 października 2017 r. Pismo z 20 września 2017 r. nie dotyczy więc roszczeń zgłoszonych przez powoda w pozwie.

Reasumując oddalono powództwo na podstawie art. 429 k.c.

4. Koszty procesu.

Na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego 5.417 zł. Pozew został wniesiony 23 sierpnia 2017 r. W sprawie co do stawek wynagrodzenia radcowskiego ma więc zastosowanie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 23 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zgodnie z którym stawka minimalna wynagrodzenia wynosi 5.400 zł. Sąd rozważał ewentualne zastosowanie w całości lub w części art. 102 k.p.c. Jednak ocenił, że skorzystanie z tego rozwiązania byłoby niesprawiedliwe. Pozwany był reprezentowany przez kwalifikowanego pełnomocnika. Poniósł więc z pewnością koszty związane z takim zleceniem. Powód inicjuje wiele postępowań cywilnych przed tutejszym sądem. Musi sobie więc zdawać sprawę, że takie akcje procesowe wiążą się w razie niepowodzenia z koniecznością ponoszenia kosztów procesu. Stosowanie wobec powoda innych reguł, niż wobec pozostałych stron procesu byłoby po prostu niesprawiedliwe.

Powód korzystał z pomocy adwokata z urzędu. O należnym wynagrodzeniu dla adwokata orzeczono na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - § 8 pkt 6.